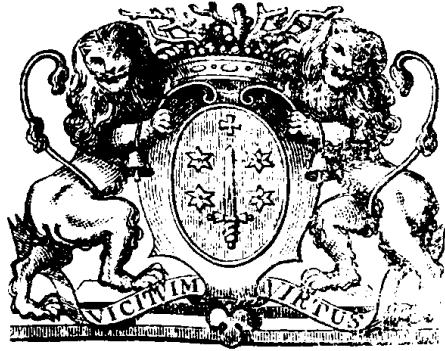

Opregte

HAARLEMSCHE

Donderdagsche

C O U R A N T

van

13 Augustus.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: f 5 in de drie maanden.

FRANKFORT, 11 Augustus.

Te gelijk met het afzenden der uitnodigingen voor het Frankforter Congres aan de deutsche Vorsten, heeft graaf *Rechberg* aan de Hoven van Frankrijk en Engeland doen weten, dat het bewuste Congres een bij uitnemendheid vredelievend karakter dragen zal, en dat daar geene andere dan uitsluitend deutsche en binnenlandsche vraagstukken ter spraak zullen gebragt worden. Met name de poolse kwestie zal in die vergadering onaangeroerd blijven.

Welke de deutsche vraagstukken zijn, waarop door graaf *Rechberg* gedoeld wordt, is nog niet met zekerheid bekend. De Keizer heeft daaromtrent in zijne uitnodigingsbrieven geene ophelderingen gegeven, en men kan slechts gissen naar hetgeen blijkbaar met opzet door Z. M. verzwegen is. Er zijn echter twee punten, te weten de waarborgen voor Duitschlands weerbaarheid en het oprigten van een hoe dan ook nader te omschrijven deutsch Parlement; met andere woorden, er is eene militaire en er is eene parlementaire kwestie, die in elk geval de aandacht van het vorstelijke Congres zullen bezighouden.

De Frankforter *Europe* meent kennis te dragen van den algemeenen inhoud der circulaire, naar aanleiding der Weener noodiging door den heer *von Bismarck* toegezonden aan de pruisische gevolmagtigden bij de deutsche Hoven. Vooreerst zou van Koning *Wilhelms* weigering om deel te nemen aan de Frankforter samenkomst in dien brief met veel scherper woorden gesproken worden dan waarvan de Koning zelf zich in zijn antwoord aan Keizer *Frans Joseph* bediend heeft; — vervolgens zou de heer *von Bismarck* in bedenking geven om het beraande Vorstencongres uitstellen tot dat er vooraf, met het oog op de regeling van het vraagstuk der hervorming van het deutsch Verbond, een Congres van ministers-gedelegeerden zal plaats gehad hebben; — eindelijk zou de minister te kennen geven, dat Oostenrijk, meeneende eene grootere eenheid tusschen de leden der deutsche confederatie tot stand te brengen, wel eens ten slotte zou kunnen bevonden worden, die eenheid in de waagschaal gesteld en benadeeld te hebben.

De Senaat van Frankfort zal, ter eere van het Vorstencongres, in de dusgenaamde Keizerszaal een gastmaal geven van 120 couverts. Tot de genoodigden zullen ook behorende de te Frankfort geaccrediteerde gezanten en diplomatieke agenten, benevens de Vertegenwoordigers der Vrije steden en de leden zelf van den Frankforter Senaat. Het gevolg van den Keizer van Oostenrijk zal uit 150 personen bestaan.

— Met betrekking tot de verkiezing van den Aartshertog *Maximiliaan* tot Keizer van Mexico, wordt aan het bekende Berlijnsche orgaan, de *Spensersche Zeitung*, uit Weenen het volgende geschreven: „Wij kunnen de verzekering geven, dat Keizer *Napoleon* alles aanwendt om het plan van dit transatlantische keizerschap voor den Aartshertog zoo smakelijk mogelijk te maken. Doch al moge het waar zijn, dat de voorstellen van den franschen Keizer niet vallen in een te eenemale onvruchtbaar bodem, aangezien de Aartshertog zelf geen tegenstander is van het gemaakte plan in het algemeen, zoo gelooven wij toch aan den anderen kant, dat er op de verwezenlijking van dit laatste weinig of geen uitzicht bestaat. Zoowel 's Aartshertog's broeder, Keizer *Frans Joseph*, als graaf *Rechberg* zijn van het begin af tegen de mexicaansche candidatuur ingenomen geweest, en wij meenen met zekerheid te weten, dat er in hunne inzichten te dezen aanzien geene verandering gekomen is.”

— De Kroonprins van Pruisen is zaterdag in den namiddag [gelijk reeds in een telegram gemeld is] van Potsdam naar Gastein vertrokken, derwaarts outboden zijnde door den Koning. Deze laatste zal tot omstreeks den 13^{den} te Gastein blijven en omstreeks den 16^{den} te Baden-Baden aankomen. Koningin *Augusta* heeft Coblenz verlaten en bevindt zich op dit oogenblik zelve reeds te Baden-Baden.

Heden, den 11^{den}, wordt de minister *von Bismarck* ieder oogenblik uit Gastein te Berlijn teruggewacht.

De Berlijnsche magistratuur heeft, in onderscheiding van den Berlijnschen gemeenteraad, twee afzonderlijke brieven van rouwbeklag gerigt aan Prins *George* en Prins *Alexander* van Pruisen, zonen van den onlangs overleden Prins *Frederik*. De gemeenteraad heeft zich, bij gelegenheid van dit sterfgeval, van alle betuigingen van droefheid of deelneming onthouden.

— Het Vorstencongres te Frankfort zal waarschijnlijk niet langer dan twee dagen duren. Den 16^{den} nemen de beraadslagingen een aanvang; den 17^{den} worden zij voortgezet; den 18^{den} keert de Keizer van Oostenrijk naar Weenen terug, ten einde tegenwoordig te zijn bij het feest, dat op dien dag, tevens zijn geboortedag, door den gemeenteraad der oostenrijksche hoofdstad gegeven zal worden in het Prater.

PARIJS, 10 Augustus.

Het half-officiële dagblad *le Pays* houdt zich heden weder bezig met de volkomene overeenstemming, welke tusschen de drie mogendheden bestaat, en legt op nieuw de overtuiging aan den dag, dat die overeenstemming aanleiding zal geven tot eene vredelievende en voldoende beslissing van het poolse vraagstuk. De voorstanders van Polen maken de aanmerking, dat zij instemmen met *le Pays*, wat het behoud van den vrede betreft, vermits zulks ook zonder die overeenstemming wel het geval zou zijn geweest, maar dat zij onmogelijk kunnen aannemen, dat men op den thans ingeslagen weg tot eene voldoende beslissing zal komen.

Verder wil *le Pays* prins *Gortschakoff* eenigermate ver-

antwoordelijk stellen voor het verschil van inzichten en bedoelingen, welke zich bij de drie mogendheden hebben geopenbaard. Volgens dat blad, spruit zulks voort uit de zeer verschillende argumentatie, welke door prins *Gortschakoff* in elke der drie nota's is gevolgd. Te dezer zake wordt in het midden gebragt, dat *le Pays* geheel uit het oog schijnt te verliezen, dat, vermits de drie mogendheden bij het afzenden der eerste nota's zich elk op een afzonderlijk standpunt hebben geplaatst, prins *Gortschakoff* wel genoodzaakt is geweest om voor elke mogendheid eene afzonderlijke argumentatie te volgen.

Inmiddels worden er velen gevonden, die van meening zijn, dat, nu Frankrijk ten laatste alleen blijft staan tegenover Rusland, Polen daarbij niet dan zal kunnen winnen. Frankrijk kan zich wellicht beter dan de drie vereenigde mogendheden met Rusland verstaan. Dit zou wel als zeker kunnen worden beschouwd, dat, zoodra Frankrijk en Rusland te zamen onderhandelen, het poolse vraagstuk op den voorgrond treedt, terwijl tot dus ver de eigenliefde van elke mogendheid hoofdzakelijk in het spel is geweest. Nooit zou men zich meer dan thans met Polen, minder met de Polen, hebben beziggehouden.

De heer *de Girardin*, de mogelijkheid besprekende eener alliantie tusschen Frankrijk, Oostenrijk en Rusland, komt tot de slotsom, dat eene wijziging der kaart van Europa een gevolg van dat verbond zou kunnen wezen. Rusland zou schadeloos moeten worden gesteld voor het verlies van Polen en Oostenrijk voor dat van Venetie, terwijl Frankrijk zou behooren te worden beloofd voor de opofferingen, welke het zich heeft getroost voor de reconstitutie van de wereld. De heer *de Girardin* beweert, dat die belooning spoedig moet worden verstrekt, opdat Europa rust zal bekomen, en het niet altijd zal voortleven in de vrees voor het uitbreken van een oorlog onder een of ander schoonschijnend voorwendsel. De genoemde publicist noemt den tegenwoordigen gewapenden vrede de gezwollene wang van Europa, die niet eerder zal genezen, dan nadat de aangestoken kies zal zijn uitgetrokken. — Dat hij met die kies België en de Rijn-provincien bedoelt, zou, volgens sommigen, niet in twijfel behoeven te worden getrokken. Men vraagt inmiddels, wat beter is in den mond, 32 tanden en kiezen, al zijn die eenigzins zwak of niet fraai, dan wel 5 of 6 buitengemeene groote en gezonde tanden, en of Frankrijk op 't oogenblik wel kan worden vergeleken met een gezonden tand, terwijl in het binnenland de vrije uiting der gedachte aan de meest knellende banden is gelegd.

De publieke aandacht wordt intusschen niet weinig van het poolse vraagstuk afgeleid, ten gevolge van de laatste uit Mexico ontvangen berichten. *La Patrie* verzekert, dat de Aartshertog *Maximiliaan* de aanneming der keizerlijke Kroon afhankelijk heeft gesteld van het goedvinden zijns oudsten broeders, Keizer *Frans Joseph*. — Het legitimistische orgaan *l'Union* is overtuigd, dat de nieuwe Keizer, ondersteund door 15,000 fransche soldaten, binnen een zestal jaren zijne regering in Mexico op hechte grondslagen zal kunnen hebben gevestigd. Dat blad vermeent, dat voor geen prijs ter wereld noch de Aartshertog, noch de Keizer zijn broeder, den mexicaanschen troon zouden willen koopen tegen eenige concessie, waardoor inbreuk zou kunnen worden gemaakt op de regten van anderen, en meer in het bijzonder in Italië de belangen zouden kunnen worden gekrenkt zoowel van de onteigende wettige Souvereinen, als van den achtbaarsten aller Souvereinen, Paus *Pius IX*.

De republikeinsche *Siccle* gelooft, dat de legitimistische dagbladen wel gezind zullen worden bevonden om den nieuwen Keizer te ondersteunen, en vindt zulks een nogal opmerkelijk verschijnsel, omdat in de hoofdzak die organen er geen bezwaar in schijnen te zien om hun zegel te hechten aan eene soort van usurpatie. De mexicaansche troon toch zou, volgens den natuurlijken loop der zaken, behooren te komen op het hoofd van een der afstammelingen van de spaansche *Bourbons*; daargelaten nog de omstandigheid, dat de legitimistische bladen bereid zijn om zich te onderwerpen aan het revolutionaire regt, voor 't geval, dat het wordt bewaarheid, dat de verkiezing van „Keizer *Maximiliaan I*” door een volksbesluit zal bekrachtigd moeten worden.

De beurs was ongunstig gestemd. In de eerste plaats zijn er kapitalisten geweest, die de benoeming van den Aartshertog beschouwen als een blijk van verstandhouding tusschen Frankrijk en Oostenrijk, en mitsdien als een meerder of minder oorlogszuchtig voortteeken. Van dien kant wordt het als zeker aangenomen, dat de Aartshertog te Mexico de keizerlijke waardigheid zal aanvaarden en tevens Venetie aan Italië zal terugkomen. Alsdan zal een verbond tusschen Italië, Oostenrijk en Frankrijk deze laatste mogendheid in staat stellen hare natuurlijke grenzen te veroveren. Welligt zou, altijd volgens die vreesachtige kapitalisten, met deze omstandigheid in verband moeten worden gebragt de bijeenroeping der deutsche Vorsten te Frankfort, met het doel om onder den overheerschen invloed van Oostenrijk het Deutsche Rijk te reconstituieren.

— De minister *Duruy* heeft gisteren de gewone jaarlijksche algemeene prijsuitdeeling bijgewoond en bij die gelegenheid eene merkwaardige redevoering uitgesproken, waarin hij den Keizer heeft genoemd „den meest waarachtigen liberaal van geheel Frankrijk”.

PARIJS, 11 Augustus.

In het heden ahier ontvangen nummer van het Frankforter blad *l'Europe* wordt het aanvaarden van de Kroon van Mexico door den oostenrijkschen Aartshertog *Maximiliaan* te gelijker tijd voorgesteld als eene reeds tot stand gekomen gebeurtenis en als eene zaak, die door de open-

bare meening in America zoowel als in Europa veroordeeld wordt. Duitschland, zoo beweert het genoemde blad, kan niet zonder leede oogen een lid van de dynastie der *Habsburgen* de hand zien uitstrekken naar eene keizerskroon, met andere woorden, naar het despotismus, en deze daad kan slechts dienen om in den boezem der deutsche natie het vermoeden te wekken, dat het liberalismus van Keizer *Frans Joseph*, het schitterend Hoofd der dynastie, niet ernstig of oprecht gemeend is. Wat de Americanen betreft, deze zijn atlegader geboren republikeinen en daarom ervijjanden van alle despotiek gezag. Al handhaaft een deel humer de tyrannieke instelling der slavernij, zij erkennen, buiten den republikeinschen, geen anderen regeringsvorm voor wettig of bestaandaar. Wat eindelijk Frankrijk aangaat, deze mogendheid zal een deel van hare legermagt, die hare levenskracht is, in Mexico moeten achterlaten tot schraging van den wankelenden troon des nieuwen Keizers. *Maximiliaan I* van Mexico zal derhalve op dezelfde kunstmatige wijze als *Pius IX* van Rome, door middel van fransche wapenen, in zijn gezag gehandhaafd moeten worden. Het is toch eene ondenkbare zaak, zoo vervolgt *l'Europe*, dat Oostenrijk een deel van zijn eigen leger uit Hongarije of Boheme naar de Mexicaansche-Golf zenden zal. Geen oostenrijksche staatsman zou zoo iets durven voorstellen aan het oostenrijksche Parlement. Frankrijk moge overvloedig genoeg gezegend zijn om schatten en manschappen opteofferen voor de zegepraal van een denkbeeld, Oostenrijk is daartoe niet bij magte, zelfs niet wanneer het te doen is om eene werkelijkheid of om een *fait accompli*.

— Van eene met de Regering in betrekking staande zijde wordt gemeld, dat de maarschalk *Forey*, voor zijn vertrek uit Mexico, aldaar een corps mexicaansche gendarmerie van 2000 man organiseren zal.

— De brigade-generaals *Ney*, *Fleury* en *de la Moskowa* zullen, naar men zegt, den 15^{den} Augustus tot divisie-generaals bevorderd worden.

De tegen den 14^{den} aangekondigde wapenschouwing, door den Keizer over de Nationale Garde der hoofdstad te houden, zal voortgang hebben.

— *Juarez* zou aan het hoofd van niet meer dan 60 man aangekomen zijn te San-Luis de Potosi. De nieuwe Keizer van Mexico zal misschien reeds voor het einde van het thans loopende jaar aldaar zijnen intogt doen.

LONDEN, 10 Augustus.

Ons ministerieel avondblad laat zich op een scherp toon uit over de verkiezing van den oostenrijkschen Aartshertog *Maximiliaan* tot Keizer van Mexico. Eene tegelijk met het bericht van die verkiezing in de dagbladen voorkomende aankondiging van den bekenden koorddanser *Blondin*, waarin deze o. a. zegt, dat hij besloten heeft om niet meer voor het publiek, althans niet in Engeland, optetreden, geeft het bedoelde blad aanleiding tot spottende bedenkingen over den persoon, die in 't staatkundige de halsbrekende kunsten van den genoemden koorddanser zou willen navolgen, en tot de vraag, of de Aartshertog niet zal weigeren de hem opgedragen haghelijke taak te aanvaarden. Wijders geeft de schrijver te kennen, dat ook niet veel te verwachten is van de vrijheid, die de Mexicanen zullen genieten onder het bestuur van een Vorst, die verkozen is door eenen door den franschen generaal *Forey* benoemden Raad van aanzienlijken. Hij wijst daarbij op de voor de drukpers gemaakte bepalingen van het door den franschen bevelhebber benoemde Driemanschap, die neerkomen op de in Frankrijk bestaande verordeningen, waarbij de drukpers aan nauwe banden is gelegd, en tevens op de door het Voorloopig Bewind van Mexico afgekondigde verklaring „dat de katholieke godsdienst hersteld is en voortaan vrij zal wezen; dat de Kerk haar gezag zonder tegenstand zal uitoefenen, en dat de Staat met haar in overleg zal treden om tot de beste oplossing van de bestaande kwestien te geraken”.

— De te Nieuw-York gevestigde berichtgever van de *Times* meldt, in een brief van 29 Julij, dat het vraagstuk van de uitvoering der conscriptie-wet in den Staat Nieuw-York nog altijd onbeslist was en veel spanning baarde. Van den kant van het federaal gouvernement werd steeds met het doorzetten van dien maatregel, des noods met geweld, bedreigd; daarentegen bleef de gouverneur van Nieuw-York, de heer *Seymour*, zich daartegen verzetten, als in strijd met de staatsregeling der Unie en bepaaldelijk met de bij die staatsregeling gewaarborgde zelfstandigheid van de tot de Unie behoorende Staten. Ook het stedelijk bestuur van Nieuw-York verklaart zich tegen de conscriptie, maar schijnt afkeerig te zijn van dadelijk verzet tegen de zelve. Ten einde de 20 à 30,000 man, die de stad volgens de conscriptie-wet voor het leger zou moeten leveren, van de krijgsdienst vrijtekoopen (hetgeen volgens de conscriptie-wet geoorloofd is), heeft dat bestuur besloten tot de uitgaaf van 2½ miljoen dollars, welke som de ingezetenen door verhooging der belastingen zullen moeten opbrengen. In de stad Brooklyn, nabij Nieuw-York, heeft het gemeente-bestuur, voor hetzelfde einde, tot eene uitgaaf van een miljoen dollars besloten. — De berichtgever doet hierbij opmerken, dat de Schatkist der Unie op deze wijze wel geld, maar de President *Lincoln* geene soldaten bekomt.

— Graaf *Granville*, de voorzitter van den ministerraad, zal H. M. de Koningin op hare aanstaande reis naar Duitschland vergezellen. — Lord *Palmerston* begeeft zich morgen naar zijn landgoed *Walmer-castle*, in het graafschap Kent, ten einde daar gedurende den herfst te verblijven.

— De beurs was heden vaster. De 3 pc. gecons. 92½ à 93 g. g. op tijd 93½ à ¼.

* * Op den 7^{den} Augustus 1863 overleed te KAMPEN, de Wel-Edele Heer HARMEN SCHOLTEN, in den ouderdom van ruim 84 jaren.
Algemeene kennisgeving.

* * Heden overleed, tot onze diepe droefheid, ten huize van zijne oudste zuster en behuwd-broeder J. F. de Roock alhier, onze hartelijk geliefde jongste broeder DIRK ANTHONIE KROM, kadet 3^e studiejaar aan de Koninklijke Militaire Academie, in den ouderdom van ruim 19 jaren.
NIJKERK Namens broeders en zusters,
OP DE VELUWE, L. KROM.
7 Augustus 1863. Eenige kennisgeving.

* * Heden overleed onze geliefde moeder en behuudmoeder GEERTJE JONGH VISSCHER, weduwe Klaas Brat, in den ouderdom van ruim 67 jaren.
OOSTZAAN, Uit aller naam,
7 Augustus 1863. KLAAS BRAT Kz.
Eenige kennisgeving.

* * Heden overleed mijn hartelijk geliefde echtgenoot Jhr. Mr. EVERT JOOST LEWE VAN ADUARD, lid der Arrondissements-Regtbank te Groningen, in den ouderdom van ruim acht en veertig jaren, diep betreurd door mij, mijne kinderen en verdere betrekkingen.
GRONINGEN, C. CLEVERINGA,
den 8sten Augustus 1863. Douairière Lewe van Aduard.

* * Heden overleed alhier, in den ouderdom van 54 jaren, de Heer CORNELIS RIPPING.
ROTTERDAM, 8 Augustus 1863.

* * Heden overleed, tot droefheid van mij, mijne kinderen en behuud-zoon, mijn geliefde echtgenoot JOHANA ACKERMANS, oud ruim 51 jaren.
MIDDELBURG, H. J. VAN DEINSE.
9 Augustus 1863. Eenige kennisgeving.

* * Heden ontsiep zacht in den Heere, onze hartelijk geliefde vader, de Wel-Eerw. Zeer-Gel. Heer LUCAS MERENS, Ridder v. d. Orde v. d. Ned. Leeuw, President v. het Provinciaal Kerkbestuur van Utrecht, en Evangeliedienaar aldaar.
UTRECHT, F. W. MERENS,
9 Augustus 1863. S. A. S. F. MERENS,
TAETS VAN AMERONGEN.

* * Te 's GRAVENHAGE overleed den 9^{den} Augustus 1863, de Wel-Edel Gestrenge Heer Dr. CORNELIS CONSTANTIJN RÖELL, weduwnaar van Vrouwe Johanna Jacoba Goekoop, Referendaris aan het Departement van Binnenlandsche Zaken.
Algemeene kennisgeving.

* * Heden overleed alhier mijne geliefde zuster, Mevrouw CONSTANTINA SUSANNA UMBGROVE.
M. P. J. UMBGROVE.
ARNHEM, 10 Augustus 1863.
Eenige en algemeene kennisgeving.

* * Onze geliefde tante Mevrouw de weduwe J. MENDENDORP, geb. ZIJTSEMA, overleed heden na een kortstondig lijden, in den hoogen leeftijd van ruim 88 jaren.
AMSTERDAM, S. COOL,
10 Augustus 1863. Uit aller naam.

* * Voor de vele blijken van deelneming, bij het overlijden mijner geliefde dochter Johanna Elisabeth van Zijp ontvangen, betuig ik bij deze, ook namens mijne betrekkingen, opregten dank.
AMSTERDAM, J. D. E. COERS,
11 Augustus 1863. wed. J. van Zijp.

* * De Heeren HOPE & Co., KETWICH & VOOMBERGH en Wed. W. BORSKI adverteren, dat de COUPONS der 5 pCts. Russische Certificaten in Zilver 4de Serie, van hunne Administratie, verschenen 1/13 Mei 1863, van Heden af betaald zullen worden ten kantore van de *Associaat-Cassa*, met f 22,24.

Alsmede, dat ingevolge Art. 7 van het uitgegeven berigt, in dato 30 Junij 1824, de betalingen op de onderscheidene buitenlandsche plaatsen zijn bepaald als volgt:

te Londen, met £ 1.17.10, te Parijs, met Fres. 47.59; te Hamb., met B^e. M. 25.1.-; te Frankf. a/M. met 24vt. f 22.11, en te Berlijn, met D. 12.21.

Amsterdam, 10 Augustus 1863.

Heeren Geneeskundigen.

De Kerkeraad der Herv. gemeente van WINTERSWIJK, prov. Gelderland, bev. 7552 zielen, wenscht zich met eenen Geneeskundige te verstaan, ten einde op een jaarlijks tractement van f 200 de armen-practijk voortdurend worde waargenomen. Nadere informatien, brieven franco, bij den Kerkeraad aldaar.

7^e ACADEMISCHE VEREENIGING,
Haec res et Jungit, Junctos et
Servat amicos.

Heeren Leden worden herinnerd, dat hun **Antwoord** op de circulaire van 30 Junij 1863 wordt ingewacht, voor 15 dezer, *vrachtwij*, bij den ondergeteekende.

Rotterdam, Namens Commissarissen,
7 Augustus 1863. D. R. GEVERS DEYNoot.

HOMOLOGATIE.

Het accoord door Mr. W. VOORBEIJTEL CANNENBURG, namens JAN BAKKER Cz. te Zaandam, aan diens crediteuren aangeboden en door dezen aangenomen, is bij dispositie van de Arrondissements-Regtbank te Haarlem, de dato 11 Augustus 1863, **gehologoerd**. — De uitbetaling der bedongene procenten zal plaats hebben op Donderdag den 10^{den} September e. k. ten huize van den ondergeteekende W. KRAMER, Kandidaat-Notaris, te Zaandam.
Zaandam, De Curator,
11 Augustus 1863. W. KRAMER.

Hulp-Onderwijzer.

Met primo October a. s. of eerder, wordt aan de openbare school te Tienhoven (provincie Utrecht) gevraagd, een **HULP-ONDERWIJZER**. Inclinierenden adresseren zich, met *vrachtwij* brieven, onder opgave der voorwaarden, aan den Burgemeester der gemeente.

KOSTSCHOOLHOUDERS!

Voor 3 jonge heeren van aanzienlijke familie, die opgeleid moeten worden voor eene der academiën, vraagt men **PROSPECTUSSEN** van kostscholen van den eersten rang, bij voorkeur in Geiderland, Utrecht of Holland.

Adres liefst vóór 15 Augs., met *franco* brieven, onder letters V. M., bij den Boekhandelaar A. H. KANTE te 's Hertogenbosch.

Te Arnhem worden verlangd:

1°. Een **HULP-ONDERWIJZER** der 1^e klasse aan de tweede Burgerschool; jaarwedde f 450, tijdelijke toelage f 25.

2°. Een **HULP-ONDERWIJZER** der 2^e klasse aan de eerste Burgerschool; jaarwedde f 375, tijdelijke toelage f 25.

3°. Eene **HULP-ONDERWIJZERES** aan de Meisjesschool; jaarwedde f 600.

Met overlegging van bewijzen, *franco* adres, aan Burgemeester en Wethouders van Arnhem, vóór of op 20 Augustus 1863.

* * Op de openbare school voor lager onderwijs te 's Gravendeel, prov. Zuid-Holland, wordt gevraagd een **HULP-ONDERWIJZER**, op eene jaarwedde van f 400. Brieven, met overlegging van de bij de Wet gevorderd wordende bewijsstukken, *franco*, aan den Burgemeester dier gemeente.

* * Men verlangt te 's Gravenhage in eene apotheek, zonder buspraktijk, een **BEDIENDE**, van de P. G., tegen een salaris van f 175, bewijzen kunnende overleggen van bekwaamheid en goed zedelijk gedrag.

Brieven *franco*, onder lett. A., bij den Boekverkooper F. OVERHOFF te 's Hage.

TELEGRAFIE.

Een Kostschoolhouder, wien het gelukt is dit jaar iemand van zijne inrigting als telegrafist-leerling geplaatst te zien, biedt zich aan tot opleiding van andere **JONGE LIEDEN** voor een volgend examen. Nadere inlichtingen verlangende, adresseer men zich, met *franco* brieven, onder de lett. W. P., aan den Boekverkooper A. HOOGENBOOM, Reestraat, te Amsterdam.

* * Om dadelijk in dienst te treden wordt gevraagd, een **BROODBAKKERS-KNECHT**, die zijn vak grondig verstaat, met de koekbakkerij bekend is en goed kan melken, van de P. G. en van goede getuigschriften voorzien, tegen genot van kost, inwoning en salaris. Brieven *franco*, liefst in *persoon*, bij C. BRANDS te Landsmeer.

* * Een ongehuwd persoon, Gelderschman, Prot. Godsd., van goede getuigschriften voorzien, thans als **HUIS-KNECHT** in betrekking, zag zich gaarne als zoodanig weder geplaatst; ook heeft hij de noodige geschiktheid bij jacht en visscherij behulpzaam te kunnen zijn. Brieven *franco*, onder letter C., bij den Boekhandelaar J. A. FRENTROP te 's Gravenhage.

* * Wordt gevraagd met 15 September aanst. of later: Een bekwaam gehuwd

TUINMAN.

Adres, onder n°. 296, de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN & ZOON te 's Gravenhage. Brieven *franco*.

* * In het Oude Mannen- en Vrouwenhuis der Ned. Hervormde Diaconie te Voorburg wordt, door het op zijn verzoek verleend ontslag van den tegenwoordigen vader, tegen 1° October gevraagd, een **VADER** en eene **MOEDER**, zonder kinderen, omstreeks 40 jaren oud, lidmaten van de Ned. Hervormde gemeente, onbesproken van gedrag, gezond van ligchaam en goed kunnende lezen, schrijven en rekenen. Het salaris, behalve het genot van kost, bijzondere inwoning en geneeskundige hulp, bedraagt jaarlijks f 100.

Sollicitanten worden uitgenoodigd zich aantemelden, vóór 1° Sept. e. k., in *persoon* of met eigenhandig geschreven en *gefrankeerde* brieven, bij den administrerenden Diaken, den Heer A. VANSANTEN te Voorburg, met overlegging der noodige bewijzen en bijzondere aanbevelingen.

* * In het Geneeskundig Gesticht voor krankzinnigen, „het St. Joris Gasthuis“, te DELFT, worden gevraagd een ongehuwde

OPZIGTER

en eene ongehuwde

OPZIGTERES,

tusschen de 25 en 40 jaren oud, tegen het genot van inwoning en voeding en respectievelijk eene jaarlijksche bezoldiging van f 300 en f 250, welke voor vermeerdering vatbaar is. Kennis van vreemde talen en muziek zal tot aanbeveling verstreken. Belanghebbenden vervoegen zich, vóór den 1sten September aanstaande, bij den Heer Dr. J. N. RAMAER te Zutphen, benoemd Geneesheer-Directeur bij het St. Joris Gasthuis te Delft, voormeld.

* * Eene fatsoenlijke **BURGER DOCHTER**, tusschen de 35 en 40 jaren, van de R. C. Godsdienst, van goede getuigen voorzien en lange jaren in dezelfde betrekking werkzaam, wenschte gaarne door sterfgeval te veranderen en zag zich liefst bij bejaarde lieden of als meid-huishoudster in een stil gezin geplaatst. Adres, *franco*, lett. B., bij den Boekhandelaar J. A. VAN ZIJL te Haarlem.

* * Eene Jufvrouw van fatsoenlijke familie, middelbaren leeftijd, biedt zich aan als **HUISHOUDSTER**; zij is sedert een twaalfal jaren in zeer voornam betrekkingen werkzaam geweest en van goede getuigschriften voorzien. Adres, *franco* brieven, onder letter V, bij den Boekhandelaar GEBR. VAN LANGENHUYSEN te 's Gravenhage.

* * Men verlangt voor een **OUDELOOS MEISJE** van zeer fatsoenlijken stand, P. G., opname in een gezin zonder kinderen, om, onder toezigt van de vrouw des huizes, opgeleid te worden en in de huishouding te assisteren. *franco* brieven, onder lett. L., bij den Boekhandelaars C. A. VIEWEG EN ZOON te Nijmegen.

EENE GOVERNANTE,

in staat aan twee jeugdige **meisjes** grondig onderwijs te geven in de hollandsche, fransche, deitsche en engelsche talen, Dames-handwerken en de muziek, en genegen om tegen half September e. k. met eene familie naar Suriname te vertrekken, gelieve zich, met *franco* brieven, onder letter W., aantemelden in den Kantoort-Boekhandel van Wed. I. ELLERMAN, Beurssteeg E. 176, te Amsterdam.

* * Eene fatsoenlijke **WEDUWE**, van middelbaren leeftijd, biedt zich aan tegen November of October, tot waarneming eener huishouding of om mede op reis te gaan. Brieven *franco*, letter F, den Heer BRINKGREVE te Deventer.

* * Bij eene familie, die zich met November te 's Hage ter woon begeeft, wordt verlangd eene allezins bekwaame zindelijke en eerlijke **KEUKENMEID**, gewoon om alles wat tot haar eigen vak behoort schoon te houden, niet beneden de 30 jaren, in Gelderland woonachtig, voorzien van goede getuigschriften. Loon f 100 's jaars, met opslag tot f 120.

Adres, *franco*, letter B., bij GEBROEDERS VAN DER HOEK, Boekhandelaars, te Leiden.

* * Er wordt zoo spoedig mogelijk gevraagd bij een weduwnaar met twee kinderen, op een stil dorp in N.-Holland, alwaar voor het morsige werk eene meid gehouden wordt, eene **MEID-HUISHOUDSTER**, tusschen de 30 en 40 jaren, van de P. G. en goed zedelijk gedrag, welke goed met kinderen kan omgaan en met de drooge wasch bekend is. Zij die hiervan de beste getuigenissen kunnen overleggen, adresseren zich, met *franco* brieven, onder letter K., bij den Boekhandelaars SCHALEKAMP, VAN DE GRAMPSEL EN BAKKER te Amsterdam.

HARDDRAVERIJEN,

van wege het Bestuur der Holl. Maatschappij van Landbouw te Woerden, op Woensdag den 26sten Augustus 1863, des voormiddags te 9 ure, voor **paarden, welke nimmer een prijs gewonnen hebben**, en des namiddags te 2 ure, voor **paarden van zessen klaar**.

De mededingende paarden moeten een uur voor den aankomst der harddraverijen op de stal van den Heer A. J. COERMAN, in *het dorstige Hert*, aldaar, ter keuring worden aangehouden. De prijs en premie voor de eerstgemelde harddraverij heeft eene waarde van p. m. f 100, en die der laatstgemelde van p. m. f 250.

AAN DE DAMES.

Bij deze heb ik de eer kennis te geven, dat ik de **MODE-AFFAIRE**, door mijne echtgenootte bij haar leven uitgeoefend onder de firma H. J. KRUSEMAN EN J. M. HAARMAN, overgedaan heb aan Mevrouw M. W. KRUSEMAN, die de zaak onder dezelfde firma en voorloopig in hetzelfde perceel zal voortzetten.

Met dankbetuiging voor het gedurende vele jaren zoo ruimschoots geschonken vertrouwen aan wijlen mijne echtgenootte, neem ik tevens de vrijheid, hare opvolgster in uwe welwillendheid aanbevelen.

J. J. G. KRUSEMAN.

Mij gedragende aan bovenstaande annonce, neem ik de vrijheid mij minzaam in uwe gunst aanbevelen.

Mijne opleiding in bedoelde zaak geheel ontvangen hebbende, en mitsdien volkomen bekend met de wijze van werken dier firma, zoo mag ik mij vleijen, mede door eene soliede handelwijze te zullen voldoen.

M. W. KRUSEMAN.

Firma H. J. KRUSEMAN EN J. M. HAARMAN.
Haarlem, Augustus 1863.

Huis C. Hanniet,

reeds sedert 27 jaren bestaande,
51 Rue des Pierres te Brussel.

MAGAZIJN van door hoedanigheid uitnuntende gazebekken, aangenomen door de groote etablissementen van België en de staats-spoorwegen; verder eene groote keuze van lampen en hangers, verscheidenheid van rijk versierde en gewone modellen voor petroleum en moderateurs, benevens kompleete ornamenten om zelf lampen te verfraaijen. Brieven *franco*.

IN DE ONMIDDELLIJKE NABIJHEID VAN BREA,
te *Ginneken*, waar ook eene zeer goede jonge Jufvrouwenschool gevestigd is, wordt, op zeer aannemelijke voorwaarden, vooral wat betreft de betaling van de koop-som, *uit de hand te koop aangeboden*:

Een zeer logeabel, allezins goed onderhouden en wel geconditioneerd **HEERENHUIS**, met grooten en zeer lief aangelegden **TUIN**, bevattende het huis 4 benedenkamers, waarvan 3 en *suite*, 4 bovenkamers, 1 meidenkamer, dubbelen droogzolder, 2 keukens, mangelkamer en brandhuis, 2 watervrije kelders en alle verdere gemakken.

Om informatien vervoeg men zich, per *franco* brieven, tot den Notaris JONCKHEER te *Ginneken*.

* * Te KOOP, op billijke voorwaarde, in de provincie Zuid-Holland, eene **GENEES-, HEEL- en VERLOSKUNDIGE ZAAK**, met huis, tuin, apotheek en toebehooren. *franco* te bevragen, onder letter O, bij den Boekhandelaar P. ENGELS te Leiden.

* * G. W. WESSELING en H. M. WESSELING, zullen, op Maandag den 17^{den} Augustus 1863, des namiddags te half drie ure, te Amsterdam, in de *Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene extra mooie nieuw aangevoerde partij greenen en vuren Dramsche, Frederikstadsche, Byhavensche, Riga, Narva en Zweedsche balken, Borgo, Abo, Wyburger, Frederikhavensche, Riga, Narva, Zweedsche en Noordsche deelen en platen; Narva sparren, battings, juffers, ellens, colters en andere **HOUTWAREN**. Liggende in den Binnenkant en op den wal.

TE KOOP,

2 HAZEWINDEN, beiden beschutters, oud 2 1/2 jaar, desverkiezende op proben te geven. Franco te bevragen, bij J. J. HONIGH, aan de Schagerbrug, in de Zijpe, onder lett. K.

BESTUUR DER DOMEINEN.

Directie te BREDA, kantoor HEUSDEN.
Openbare Verpachting.

De Ontvanger der Registratie en Domeinen te HEUSDEN, zal, op 27 Augustus aanstaande, des middags 12 ure, ten herberge van de weduwe M. Baks, te Woudrichem, en ten overstaan van den aldaar residenten Notaris **BUYS VAN DER COLFF**, in het openbaar voor 6 jaren, ingaande 1 Januarij 1864, verpachten:

- 1°. De **FORTIFICATIE** aarde werken der vesting Woudrichem.
- 2°. Een perceel **WELAND** genaamd **BUTENWAARD**, boven Woudrichem, buitendijks aan de Maas, met en benevens de batterij in de zoogenaamde **Postweide**, te zamen groot 5 bunders, 34 roeden, 60 ellen.
- 3°. Een **WAARDJE** aan de rivierzijde beneden Woudrichem, met en benevens de strook **BUTENGROND**, gelegen tusschen dit waardje en bastion n°. 1, groot 2 bunders, 29 roeden, 10 ellen.
- 4°. Twee percelen **WELAND** genaamd **HET GRIENDJE**, gelegen aan de binnenzijde van den Heusdenschen dijk even boven Woudrichem, groot te zamen 1 bunder, 64 roeden, 90 ellen, en
- 5°. De **VISSCHERIJ** in de grachten der vesting Woudrichem.

De Ontvanger voornoemd,
DITTLINGER.

* * **PUBLIEKE VERKOOPING**, op de hofstede **Meershoek** te Velsen, op Dinsdag den 18^{den} Augustus 1863 en volgenden dag, tevens des morgens om 10 ure, ten overstaan van den Notaris **C. SCHREUDER** aldaar, van **BAHONHOUDEN** en andere **MEUBELIEN**, waaronder een garnituur, ingelegde meubelen, ledekanten, O.-I. en Saxische porcelainen, divers kristal-, glas- en aardewerk, bedden, matrassen en dekens, statie-, zon- en ledekantgordijnen, ledekantbehangsels, koper-, tin-, blik-, ijzer-, hout- en mandenwerk, bloemen en gewassen, tuinstoelen en gereedschappen, een zeer groot net voor een kersenboomgaard, broeiarde, mest, hooi en stroo, broeilessenaars en ramen, diverse rijtuigen, eené schuit, eene koe, paauw, kippen en een haan, eene zeer aanzienlijke partij olmen en heuken haard- en kagchelblokken, brandhout enz., alles volgens gedrukte catalogussen, die intijds bij voornoemden Notaris te bekomen zijn. De goederen zijn Zondag particulier en daags vóór den verkoopdag algemeen te bezigtigen.

OPENBARE VERKOOPING,

op Donderdag den 3^{den} September 1863, des voormiddags te half 12 ure, in het logement **de Zalm**, te Gouda, van 11 bunders, 6 roeden **WEL-**, **MOOL** en **VEENLAND**, en 5 bunders, 5 roeden **WATER**, gelegen in den Voorofschepolder te Noord-Waddinxveen.

Naderé inlichtingen zijn te bekomen ten kantore van de Notarissen **C. J. VAN DE WATERING** te 's Gravenhage en **W. J. FORTUYN BROOGLEEVER** te Gouda.

* * Op Zaterdag dan 5^{den} September 1863, 's namiddags te 1 ure, zal in het **Lokaal van Verkoopingen te Utrecht**, achter St. Pieter, in het openbaar worden verkocht:

N°. 1 à 3. Eene **HOFSTEDJE**, genaamd **DE GROOTE DEKENBERG**, bestaande in een huis, achterhuis met stalling, bakhuis, schuren met rosmolen, dorschwerktuig en strooemijbank, vier hooi- en korenbergen, schapen- en varkenshokken, erf, tuin, bouw- en heideland, te zamen grootrum 41 bunders, gelegen te Achterberg, onder de gemeente Rhenen, aan de Cuneraweg en Grindweg.

N°. 4. Eene **TABAKS-PLANTAGE**, bestaande in eene voor weinig jaren **nieuw gebouwde tabakskweek** van 72 hangen en uitmuntend tabaksland, met omliggende eikenwallen, groot ongeveer 5 bunders, 50 roeden, gelegen als voren, tusschen de Grind- en Cunerawegen.

Breeder bij biljetten en nader onderrigt ten kantore van den Notaris **H. DUYFJES** te Utrecht.

Voor het Onderwijs.

- J. VOLTELEN** te Arnhem, heeft uitgegeven:
- ALLEKEERSTE BEGINSIELEN** der Nederlandsche taal voor schoolgebruik. . . . . f 0,10.
  - G. C. MULDER'S** Beknopte Nederlandsche Spraakkunst voor schoolgebruik, nagezien door H. HEMKES Kz., zesde druk. . . . . f 0,20.
  - Nederlandsche Spraakkunst voor schoolgebruik. *Tweede verbeterde druk.* . . . . f 0,60.
  - Oefeningen tot toepassing van het geleerde in de Nederlandsche Spraakkunst voor schoolgebruik. *Derde verbeterde druk.* . . . . f 0,60.
  - Nederlandsche Spraakleer, een vervolg op de Nederlandsche Spraakkunst voor schoolgebruik, gr. 8°. . . . . f 2,50.
  - Syntaxis of woordvoeging der Nederlandsche taal, overgedrukt uit de vijfde uitgave der Spraakkunst voor schoolgebruik. . . . . f 0,20.
  - Beknopte theorie der Cijferkunst, voor schoolgebruik. *Tweede vermeerderde druk.* f 0,45.
  - G. F. B. W. FREDERIKS**, Sammlung auserlesener Geschichten und Erzählungen, zum Nutzen und Vergnügen derer, welche die Deutsche Sprache erlernen wollen. *Elfte verbesserte Auflage.* . . . . f 0,75.
  - Dr. J. J. KRENNEN** en **Dr. J. J. VAN DER KLOES**, Grieksch leesboek voor eerstbeginnenden, ten gebuike bij de Spraakleeren van **DE GAAY FORTMAN**, **KAPPEYNE VAN DE COPPELO**, **ENGER**, **KÜHNER** en **PLUIJGERS**. *Tweede verbeterde Druk.* . . . . . f 1,90.

MARSEILLE-BATAVIA-SHANGHAI-OVERLANDMAIL

der **MESSAGERIES IMPERIALES**.

Vertrekt van Marseille den 19den van elke maand.

Transport van **PASSAGIERS, GOEDEREN** en **SPETIE**.

Vaste Doorvrachten en Directe Connossementen van Rotterdam tot Batavia en Shanghai. Geregelde aansluiting te Singapore voor Batavia.

Aan Gouvernements-Ambtenaren wordt eene belangrijke reductie toegestaan.

Tot inschrijving van Passagiers en Goederen en het verkrijgen van alle inlichtingen adres bij

SMITH & Co. Rotterdam.

* * Bij **H. C. A. THIEME** te Nijmegen, is ter perse:

Godsdienstig Geloof zonder Wondergeloof,

DOOR

AGRICOLA.

INHOUD:

Op welken grond worden de wonderen ontkend door de voorstanders der moderne rigting? — Geloof aan Gods bestaan en werkzaamheid zonder wondergeloof. — Geloof aan Gods voorzienigheid zonder wondergeloof. — Geloof aan Gods persoonlijkheid zonder wondergeloof. — Geloof aan de waarde van Jezus' godsdienst zonder wondergeloof. — Geloof aan Jezus' voortreffelijkheid en de uitnemendheid der kennis van Jezus voor ons, zonder wondergeloof. — Geloof aan Jezus' onsterfelijkheid en de onze zonder wondergeloof. — Godsdienstig geloof zonder wondergeloof. — Christelijk geloof. — Opmerkingen en gevolgtrekkingen ten opzichte der moderne theologie.

Aan de lezers van het tijdschrift *de Bijbelvriend Nieuw en Oud*, is de bekwame **AGRICOLA** en zijn duidelijke schrijftant wel bekend; en het boven aangekondigde werk zal wederkerig tot aanbeveling strekken van een tijdschrift, waarvan **AGRICOLA** mede-arbeider is. Het verschijnt in maandelijksche afleveringen, bij **H. C. A. THIEME**. Prijs per deel van 24 vel f 2,50.

* * **A. W. SYTHOFF** te Leyden, geeft uit:

HANDBOEK VOOR DEN HOROLOGIEMAKER.

LEIDDRAAD VOOR IEDER DIE KENNIS WIL BEKOMEN VAN DE WERKING EN ZAMENSTELLING DER UURWERKEN,

DOOR

T. VAN SPANJE.

PANTOON MELAJOE, Sama Tjerita Aneh-Aneh voor Orang-Orang, Njang Soekakh Ketawa. Boekje in het Laag Maleijsch met anecdoten en verhalen. . . . . f 1,—

KULTUUR DER ORCHIDEEN, Behelzende inlichtingen betreffende hare inzameling, verzeding en kweeking met eene beschrijvende lijst van ongeveer 500 soorten en verscheidenheden, door **CH. MOREL**. f 2,50.

H. M. L.*** Het Albumblad, 2 Deelen. Met vignet op staal. . . . . f 5,40.

FORMULIER-BOEKJE, in zake van Directe Belastingen, door een Deurwaarder der Directe Belastingen. . . . . f 1,—

VISSCHERBOEKJES, Uitgegeven op last van het Collegie voor zeevisscherijen en voor Nederlandsche Visschers bewerkt, naar het Deensh van **W. HEINS**, door **T. C. WINKLER**. Vijf stukjes, ieder . . . . . f 0,30.

Het Geïllustreerde Boekbindersboek.

VOLLEDIG ONDERRIGT IN HET BOEKBINDEN. Waarin beschreven worden de nieuwste Fransche, Engelsche en Duitche verbeteringen in dit vak. Met uitvoerig onderrigt in het vervaardigen van de verschillende Marmer en andere speden en het vergulden.

DOOR

L. BRADE en **Dr. E. WINCKLER.**

* * De **ERVEN J. J. TIJL**, te Zwolle, geven uit:

CHOIX DE MORCEAUX

en prose et en vers à l'usage des classes inférieures.

PAR

NICOUD

Maitre de Français à Zwolle,

ET

HAKKERT

Maitre de langues étrangères à Almelo.

Prijs f 1,75.

* * Bij den Boekhandelaar **M. J. VISSER** te 's Gravenhage, ziet men het licht:

VORM EN GEEST.

BRIEF AAN EEN VRIEND

OVER ONZE

KERKELIJKE TOESTANDEN,

DOOR

J. H. GUNNING JR.

PRIJS f 0,30.

EENE VRAAG

AAN

Dr. J. C. ZAALBERG Pz.,

DOOR

J. H. GUNNING JR.

PRIJS f 0,10.

Om Vruchten-Wijn te maken

uit verschillende vruchten, in 29 soorten, is à 40 cents eene eenvoudige **Handleiding** te bekomen bij **G. D. BOON** te Amsterdam, Damrak H 117, zoo mede een werkje: **OVER DE SCHADELIJKE HUIS-INSECTEN**, om vliegen, wespen, muggen, motten, enz. enz., geheel uitteeroijen. Prijs 40 cents. Postwissels franco.

ONDERWIJS EN OPVOEDING.

VAN DRUTEN & BLEEKER te Sneek, geven uit: **READINGS IN ENGLISH POETRY** bij **D. DINGEMANS**. 243 pag's zeer compressen druk in post 8vo. f 1,60.

De uitgevers bevelen deze met veel zorg gekozen bloemlezing van engelsche dichtstukken met daaraan toegevoegde biographiën der dichters bijzonder aan in de attentie van alle beoefenaars en onderwijzers der engelsche taal, enz.

Door keus zoowel als volgorde meenen zij, dat zij zich zeer gunstig onderscheidt.

W. PUTZ, LEIDDRAAD BIJ HET ONDERWIJS in de **VERGELIJKENDE AARDRIJKSKUNDE**, onder medewerking van **Dr. J. J. KRIBBEN**, bewerkt door **J. JURRIUS**. 240 pag's buitengewoon compressen druk f 1,10.

Ten einde de invoering van dit hoogst voortreffelijke en in Duitschland allerwege zeer gunstig beoordeelde boek op scholen gemakkelijk te maken, is de prijs uiterst laag gesteld, voor 240 pag's buitengewoon compressen druk op slechts f 1,10.

Dr. W. ASSMANN, BEKNOPTE ALGEMEENE GESCHIEDENIS, op **Aardrijkskundigen Grondslag** en met gedurige aanwijzing van den gang der beschaving onder het **Memethodom**. Naar den vierden druk uit het heugd. door **P. VAN OS**. 2 dln. in 4 stukken, 660 pag's f 2,80. Geb. f 3,20.

De uitgevers bevelen **HH. onderwijzers** de inzage van dit werk zeer aan, daar de daarin gevolgde behandeling der geschiedenis zich in vele opzigten onderscheidt van die van andere soortgelijke boeken. Zij, die zij over de uitgaaf raadpleegden, waren er hoogelijk medeingenomen, terwijl het reeds nu op zeer vele Gymnasiums en andere inrigtingen een onderwijs is ingevoerd.

* * Door den uitgever **H. J. GERRITSEN** te 's Gravenhage, is aan de intekenaren verzonden;

N°. 17. VAN DE NEDERLANDSCHE GEDACHTEN, waarin artikelen over: **DE JODEN IN DEN CHRISTELIJKEN STAAT**, en **Mr. J. E. GOUDSMIT'S PLEIDOOI**.

* * Bij **MARTINUS NIJHOFF** te 's Gravenhage, ziet het licht:

Rembrandt Harmens van Rijn.

Ses précurseurs et ses années d'apprentissage.

PAR

C. VOSMAER.

Een Boekdeel, roy. 8°. Prijs f 2,50.

Vroeger zag hij hem het licht:

JAN STEEN, Etudes sur l'art en Hollande. PAR **T. VAN WESTERHEEENE Wzn.**, roy. 8°. Met portret f 3,—

* * Bij **KEMINK & ZOON**, verschijnt heden:

HISTORIE OF ROMAN?

HET LEVEN VAN JEZUS, door **E. RENAN.**

Voorloopig toegelicht door

J. J. VAN OOSTERH,

Hoogleraar te Utrecht.

PRIJS f 1,75.

EEN WOORD VOOR LIJDENDEN.

à 2 Ct.

25 Ex. f 1,45. 50 Ex. f 2,75. 100 Ex. f 4,25.

Te Haarlem, bij **JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.**